

Kasvun ja oppimisen lautakunta 21.05.2025

Keran koulun, päiväkodin ja nuorisotilan tarveselvitys

Valmistelijat / lisätiedot:
Toivonen Auli
Nääppä Roosa
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kasvun ja oppimisen lautakunta

- 1
hyväksyy Keran yläkoulun, päiväkodin ja nuorisotilan uudisrakennuksen tarveselvityksen liitteen ja selostusosan mukaisesti.
- 2
pyytää Tilapalvelut-liikelaitosta varmistamaan hankkeen toteutumisen siten, että rakennus on käyttöönotettavissa elokuussa 2030.
- 3
edellyttää, että hyvän kasvu- ja oppimisympäristön tavoitteet ja mitoitukset huomioidaan suunnittelussa Espoon koulujen ja päiväkotien suunnitteluohjeiden ja selostusosan mukaisesti. Jos esitettyyn laajuuteen tehdään merkittäviä toimintaan vaikuttavia muutoksia, tulee ne tuoda Kasvun ja oppimisen lautakunnan hyväksyttäväksi.
- 4
pyytää Tilapalvelut-liikelaitosta laatimaan rakennushankkeen pedagogisen suunnitelman hankesuunnitelman pohjaksi yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Tarveselvitys koskee uudisrakennusta, johon toteutetaan yläkoulu, päiväkotiki ja nuorisotila. Yläkoulu suunnitellaan 24 perusopetusryhmälle ja kuudelle erityisopetuksen/valmistavan opetuksen pienryhmälle. Alkuvaiheessa koulu voi ottaa vastaan myös 5.–6. luokkien oppilaita. Maksimioppilasmäärä tässä tapauksessa on 678 oppilasta.

Päiväkotiki suunnitellaan 6 ryhmäiseksi, jonka rakenteellinen varhaiskasvatuspaikkamäärä on 126. Koulun yhteyteen suunnitellaan nuorisotila Kasvun ja oppimisen palveluverkkoperiaatteiden mukaisesti.

Keran yläkoulu, päiväkotiki ja nuorisotila suunnitellaan kortteliin 54053, joka sijaitsee vielä rakentamattomalla Kukkavaasinkadulla Keran aseman vieressä. Voimassa olevassa asemakaavassa tontilla on kaavamerkintä YO-1. Kaavan mukaisesti tontille saa rakentaa opetustoimintaa palvelevia rakennuksia ja päiväkodin. Rakennusoikeutta tontilla on 11700 kem2. Rakennuksen saa rakentaa enintään neljään kerrokseen. Koulun kenttänä toimii vielä rakentamaton Kerankenttä, joka on kaavassa mahdollistettu viereiselle VU-1 alueelle.

Keran asuinalueelle suunnitellaan 14 000 uuden asukkaan kaupunginosaa. Rakentaminen on jo käynnistynyt radan varresta. Turuntien eteläpuolen asuinrakentamisen arvioidaan edellyttävän kolmea uutta koulua ja useita päiväkoteja. Palveluntarpeiden realisoituminen riippuu asuinrakentamisen vauhdista. Länsi-Leppävaaran oppilasalue kasvaa siten nykyisestä noin 33 000 asukkaan ja noin 4000 perusopetusikäisen asuinalueesta merkittävästi.

Alueen kunnallistekniikan keskeneräisyyden vuoksi rakentaminen on mahdollista aikaisintaan keväällä 2028.

Perusopetuspaikkojen tarve

Perusopetuksen palveluverkkoa kehitetään siten, että se koostuu riittävän kokoisista yksiköistä sopivalla etäisyydellä toisistaan siten, että alueiden välille muodostuu järkevät oppilaaksiottorajat.

Tällä hetkellä Länsi-Leppävaaran alueella toimii kolme yläkouluopetusta antavaa ylä- ja yhtenäiskoulua, Viherlaakson, Karakallion ja Kilonpuiston koulut. Länsi-Leppävaaran alueella on enemmän yläkoululaisia kuin oppilaspaikkoja, mistä syystä Kilonpuiston koulu toimii kahdessa toimipisteessä, Kutojantiellä ja Kilonpuiston kiinteistössä. Länsi-Leppävaaran oppilaspaikkatarve edellyttää kuitenkin pysyviä ratkaisuja.

Länsi-Leppävaaran oppilasalue on hyvin täynnä erityisesti yläkoulujen osalta. Opetusta järjestetään väliaikaisesti Kutojantien tiloissa. Kutojantie toimii lukuvuonna 2024–2025 hallinnollisesti osana Kilonpuiston koulua.

Länsi-Leppävaaran oppilasalueelle ennustetaan kasvua Turuntien eteläpuolelle. Perusopetusikäisten määrän ennustetaan kasvavan noin +230 perusopetusikäisellä vuoteen 2033 mennessä Kilon ja Kuninkaisten alueella. Kasvu perustuu muuttoliikkeeseen, jolloin ennuste voi myös ylittyä, sillä muuttajien ikää ei voida samalla lailla ennakoida kuin alueella jo asuvien lasten määrää. Nykyisen väestöennusteen perusteella näyttää siltä, että Keran koulun investoinnin tuottama perusopetuspaikkojen lisäys riittää tämän investointikauden yli. Kutojantien tiloista voidaan luopua Keran koulun valmistuessa.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa kehitetään siten, että se muodostuu kooltaan taloudellisista ja toimivista päiväkodeista hyvillä sijaintipaikoilla. Espoon alueellisen väestöennusteen mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa Keran alueella lähes +400 lapsella vuoteen 2034 mennessä.

Alueella on tällä hetkellä Keran siirtokelpoinen päiväkotiki, joka toimii parhaillaan väistökäytössä. Rakennuksesta joudutaan kuitenkin luopumaan Keran rakentamisen edetessä. Siirtokelpoisen rakennuksen ja

maan vuokrasopimukset pyritään jatkamaan siten, että Keran siirtokelpoisesta päiväkodista voidaan siirtyä suoraan Keran yläkoulun, päiväkodin ja nuorisotilan uudisrakennukseen. Rakennuksen valmistuminen kesällä 2030 on ehdottoman tärkeää, jotta Keran siirtokelpoinen päiväkotitoi väistökäytön jälkeen palvella myös alueen ensimmäisiä uusia asukkaita ilman katkoksia.

Nuorisotila

Kasvun ja oppimisen palveluverkkoperiaatteiden mukaan nuorisotila perustetaan uusiin yläkouluihin. Keran uusi yläkoulu sijaitsee keskellä uutta asuinaluea, mistä syystä sinne perustetaan uusi nuorisotila. Se on myös Keran juna-aseman vieressä, mikä mahdollistaa erittäin hyvät liikenneyhteydet alueelle jo ennen kuin asuinalue on kokonaan valmis.

Tilasuunnitteluperiaatteet ja ohjeet jatkosuunnittelulle

Koulun tilat

Keran koulu suunnitellaan yläkouluksi. Tilat suunnitellaan yhteensä 24 perusopetusopetusryhmän ja 6 erityisen tuen/valmistavan opetuksen ryhmille. Alkuvaiheessa perusvarusteltuja opetustiloja voidaan käyttää myös alakoulun 5.–6. luokkien oppilailla. Tilojen määrä pysyy samana. Keran yläkoulun suunnitellaan painotetun ilmaisutaidon opetukselle sopivat tilat, jos Kasvun ja oppimisen lautakunta näin päättää.

Perusopetustilojen mitoituksessa pitää huomioida, että alakoulujen perusopetusryhmien koko vaihtelee. Mitoituksena käytetään usein keskimäärin 25 oppilaan ryhmiä, mutta erityisesti kasvavilla alueilla perusopetusryhmien koon täytyy joustaa ja ryhmiin on voitava ottaa riittävästi oppilaita. Mallitilaohjelmissa mitoittavana oppilasmääränä käytetään 28 oppilasta. Ilmanvaihdossa, tilan koossa ja avautuvuuksissa on huomioitava, että Espoossa alakoulun opetusryhmän maksimikoko vuosiluokille 3.–6. on 32 ja ryhmiin pitää syksyllä voimaan tulevan oppimisen tuen lain muutoksen ohjaamana voida integroida esimerkiksi valmistavan opetuksen oppilaita. Mitoitus pitää huomioida erityisesti ilmanvaihdossa, joka on mitoittettava riittäväksi eikä se voi muodostaa rajoitetta oppilaaksiotolle.

Perusopetuksen yläkouluissa opiskelee 7.–9. luokkalaisia lapsia, jotka ovat iältään 12–16-vuotiaita. Yläkoulu perustuu ainejakoiseen opetukseen, jossa kutakin ainetta opettaa aineenopettaja. Yläkoulun perusvarustelluissa opetustiloissa mahdollistetaan 25 oppilaan ryhmät ja vähintään kolmen aikuisen työskentely tiloissa. Osassa oppilaineita ryhmät muodostetaan yli opetusryhmärajojen siten, että opetusta varten muodostetaan pienempiä ryhmiä (16–20 oppilasta).

Yläkoulun opetustilat jakautuvat perusvarusteltuihin OT3-tiloihin ja erityisiä tilavaatimuksia edellyttäviin erikoisvarusteltuihin opetustiloihin.

Yläkouluun varataan mallitilaohjelman mukainen määrä perusvarusteltuja OT3-tiloja, joissa voidaan opettaa mm. kielten, historian, yhteiskuntaopin, terveystiedon ja matematiikan oppiaineita. Tilojen suunnittelussa pyritään monikäyttöisyyteen.

Erikoisvarustellut opetustilat mahdollistavat liikunnan, musiikin, kuvataiteen, käsityön, biologian, maantiedon, fysiikan, kemian ja kotitalouden opetussuunnitelman mukaisen opetuksen. Osa-aikaisen

erityisopetuksen tilat jaetaan perusvarusteltujen sekä erikoisvarusteltujen tilojen yhteyteen.

Kulku tilojen välillä on selkeää ja aulatilat ovat helposti valvottavia. Yläkoululaisten sisävälitunnit suunnitellaan osana suunnitteluratkaisua. Yläkoulun kenkä- ja vaatesäilytykset suunnitellaan siten, että suurten oppilasmassojen kulkeminen on jouhevaa. Opetustilojen yhteydessä on oppikirjojen, opetusvälineiden ja -varusteiden säilyttämiseen tarvittavia varastotiloja.

Mahdollinen painotettu opetus huomioidaan tilojen mitoituksessa. Hankkeen aikana selvitetään esimerkiksi mahdollisuudet toteuttaa ilmaisutaitoon ja teatteriopetukseen soveltuvia tiloja esimerkiksi nuorisotilan yhteydessä.

Erikoisvarustellut tilat sijoitetaan tilaryhmittäin. Luonnontieteiden tilaryhmään kuuluvat biologian ja maantieteen sekä fysiikan ja kemian tilat. Tilat suunnitellaan siten, että niitä voidaan käyttää oppiainerajat ylittäen.

Verstas on taito- ja taideaineiden toiminnallisen oppimisen alue, jossa työtetään erilaisia materiaaleja ja opetellaan monenlaisten koneiden käyttöä. Teknisen työn lisäksi verstaalle sijoittuvat tekstiilityön, kuvataiteen sekä värkkäämön (Steam-opetus) tilat. Teknisen työn tiloihin on selkeä huoltoyhteys tavarantoimituksia ja huoltoa varten.

Kotitalouden tilat sijoitetaan lähekkäin toisiaan. Kotitalouden opetustilaan on voitava tuoda ruoka- ja muita tavaroita sujuvasti rullakoissa kylmäsäilytysketju huomioiden.

Musiikin opetustilat sijoitetaan näyttämön ja katsomon välittömään läheisyyteen. Suunnittelussa ratkaistaan näyttämön ja katsomon sijainti ratkaistaan suunnittelussa. Mahdollinen painotettu opetus huomioidaan musiikin ja näyttämötilojen varustuksessa.

Opetustilojen toiminnalliset vaatimukset esitetään tarkemmin Espoon kaupungin toiminnallisessa koulusuunnitteluohjeessa sekä koulujen pihasuunnitteluohjeessa. Hankkeessa noudatetaan yläkoulun mallitilaohjelmaa. Mallitilaohjelma perustuu opetussuunnitelman mukaisiin tuntimääriin, eikä tilamääristä ei voida poiketa alaspäin ilman, että sillä on vaikutusta rakennuksen oppilaskapasiteettiin ja siten seuraavien investointien aikataulutukseen. Hankkeessa noudatetaan koulujen mallitilavaatimuskortteja.

Koulukohtainen rakentamishankkeen pedagoginen suunnitelma täydentää tätä ohjetta ja sitä hyödynnetään suunnittelun tarkentuessa. Tilojen yhteiskäytön mahdollistamiseksi myöhemmin määritettävät koulun tilat ryhmitellään toiminnallisiin lukitusalueisiin, joille kulkemista voidaan hallita käyttäjäryhmäkohtaisesti. Koulu ja sen piha kenttineen tarjoavat koulutoiminnan ulkopuolisina aikoina tilojen yhteiskäyttömahdollisuuksia kuntalaisille.

Tilajärjestelyt vahvistavat yhteisöllisyyttä ja tukevat toiminnan pedagogisia tavoitteita.

Päiväkodin tilat

Hankkeessa sovelletaan Espoon päiväkotien suunnitteluohjeita. Tilapalvelut-liikelaitoksen sekä Kasvun ja oppimisen toimialan yhteistyössä

laatimat toiminnallinen päiväkotisuunnitteluohje, mallitilaohjelma ja tilavaatimuskortit toimivat pohjana suunnittelulle.

Tavoitteena on varmistaa oppimisympäristö, joka on kehittävä, oppimista edistävä, inklusiivinen, terveellinen ja turvallinen ja esteetön. Päiväkodin tilojen liittymisessä toisiinsa pyritään tarkoituksenmukaisiin yhteyksiin, jotka tukevat yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä, mutta mahdollistavat myös tiloissa häiriöttömän ja keskittymistä vaativan toiminnan. Tila- ja sisustusratkaisuissa otetaan huomioon lapsen mittakaava, ulottuvuus ja tilan hahmottuminen lapsen horisontista.

Päiväkodin tilat suunnitellaan siten, että ryhmätiloissa voi tarpeen mukaan toimia eri-ikäisiä lapsia (9kk- 6 v). Kotialueen tilat suunnitellaan kahden ryhmän kotialuepareiksi ja kotialueen tilat jäsentyvät lapselle helposti hahmotettavaksi kokonaisuudeksi. Päiväkodin yhteiset tilat ovat kaikkien ryhmien käytössä ja ovat helposti saavutettavista kaikilta kotialueilta.

Nuorisotila

Nuorisotiloilla on avointa toimintaa pääkohderyhmälle 12–17-vuotiaille arkisin iltaisin ja viikonloppuisin. Nuorisotoimen toiminta-ajat täydentävät rakennuksen ja tontin käyttöä koulutoiminnan ajan ulkopuolella. Hankkeen edetessä tutkitaan mahdolliset synergiaedut koulun ja nuorisotilan välillä.

Nuorisotoimen tilat suunnitellaan hyvin valvottaviksi ja viihtyisiksi. Toiminta tiloissa voi olla ohjattua tai nuorten itsensä järjestämää. Tilojen tulee soveltua monenlaiseen toimintaan ja kokonaisuus varustetaan keittiötilalla, jossa nuoret voivat kokoontua ruuan laittamisen äärelle ja nuorisopalveluille soveltuvalla liikuntatilalla. Kokonaisuudessa huomioidaan toimistotilat työpisteineen henkilökuntaa varten sekä nuorisopalveluiden tarvitsema varastointitarve. Yhteisölliselle toiminnalle, kuten liikunnalliselle ja digitaaliselle nuorisotyölle varataan tilat ja tarvittava varustelu. Suunnittelun aikana tutkitaan mahdollisuudet hyödyntää tiloja koulun ja nuorisotoimen yhteiskäytön osalta ja tämä huomioidaan kulkuyhteyksien ja lukitusten osalta.

Liikuntatilat

Espoon koulujen liikuntasalien mitoitusohjeen 2020 mukaisesti suuren yläkoulun liikuntasalin mitoitus on 748 m² (22 m x 34 m x 8 m). Liikuntatuntien määrä edellyttää vähintään kolmeen jaettavaa salia.

Koulun laajennuksen yhteydessä tulee tutkia mahdollisuutta sijoittaa koulurakennukseen Kerankentän puku- ja huoltotiloja (tarvittaessa erillISRakennus liikuntapuistossa).

Liikuntatilat toteutetaan Espoon koulujen viimeisimmän päivitetyn sisäliikuntatilaohjeen mukaisena.

Kouluun suunnitellaan Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen ohjetta noudattaen tilapäistä majoitusta varten yhtenäinen alue, johon sisältyy liikuntasali oheistiloineen ja myöhemmin määriteltävä osa opetustiloja.

Kuntalaiskäytössä olevat tilat

Näyttämötila, katsomotila, näyttämön pukutilat, mahdollinen harjoitustila sekä kuntalaiskäytön varastotila ovat oma lukitusalueensa asukas- ja harrastustoiminnan mahdollistamiseksi. Mahdollisuuksien mukaan

näyttämön katsomo voi olla muualla kuin liikuntasalissa esim. ruokala ja jättiläisen portaat. Mikäli näyttämö avautuu sekä liikuntasaliin että ruokalaan, tulee esitystekniikan toimia kumpaankin suuntaan. Näyttämön esitystekniikan tulee olla myös taiteen perusopetuksen toimijoiden ja muiden Kulttuurin tulosityksikön kumppaneiden käytettävissä.

Musiikin, kuvataiteen, kotitalouden, tekstiilityön ja teknisen työn tilojen käyttö taiteen perusopetukseen ja muuhun harrastamiseen kouluajan ulkopuolella on mahdollistettu omilla lukitusalueillaan. Kullakin lukitusalueella on wc-tila sekä varastotilaa taiteen perusopetuksen varastointitarvetta (n. 2–8 m²) varten.

Kouluihin tulevat pienkeittiöt ovat mahdollisuuksien mukaan myös asukas- ja harrastustoiminnan sekä kulttuurin tulosityksikön järjestämän lasten harrastustoiminnan käytössä.

Ulko-alueet

Piha-alueet sekä liikuntakenttä toteutetaan Espoon koulujen ja päiväkotien pihasuunnitteluohjeiden mukaisesti.

Kasvun ja oppimisen toimialan tavoitteena on, että lasten käytössä olevaa koulun piha-aluetta on 7 m² oppilasta kohden ja päiväkodin leikkipiha 15 m² varhaiskasvatuspaikkaa kohden. Päiväkodin leikkipiha aidataan.

Koulun käyttöön tuleva Kerankenttä sekä sitä palvelevat puku- ja huoltotilat tulee toteuttaa hankkeen yhteydessä tai erillishankkeena siten, että ne ovat käytössä koulun valmistuessa 2030.

Koulun ja päiväkodin piha-alueet, saattoliikenne sekä huoltopiha suunnitellaan toisistaan erillisiksi. Päiväkodin saattopaikoilta järjestetään turvallinen yhteys päiväkodin leikkipihan kautta ryhmien sisäänkäynneille.

Koulun sisäänkäynnit liittyvät suoraan koulun välitunti- ja leikkipihaan. Koulun ja sitä ympäröivien toimintojen pysäköinti suunnitellaan kokonaisuutena huomioiden vuorottaiskäyttö. Nuorisotilan sisäänkäynti liittyy pihaan siten, että se on hyvin valvottavalla paikalla.

Nuorille tarjotaan mahdollisuus osallistua hankkeen suunnitteluun.

Laajuudet ja kustannusennusteet

Vuoden 2025 talousarvioneuvottelulisäyksiin sisältyi kirjaus Keran yläkoulun, päiväkodin ja päiväkodin lisäämisestä investointiohjelmaan. Keran uusi koulu, päiväkotitoiminta ja nuorisotila -hankkeelle on varattu 45 Me vuosille 2027–2030. Alustavan arvion mukaan kohteen hyötyala on n. 7900 m².

Hankkeen tarkempi aikataulu, toteutusmuoto ja kustannusarvio esitetään Kasvun ja oppimisen lautakunnalle hankesuunnitelman lausunnon yhteydessä. Mahdolliset tilaohjelmapoikkeamat tulee käsitellä aina yhteisesti Tilapalveluiden ja Kasvun ja oppimisen toimialan kanssa.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Keran koulun sijainti ja lasten määrän muutokset Turuntien eteläpuolella

Tiedoksi

Martinsen Kimmo
Lehtinen Maija
Yrjölä Reijo